

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL INDIVIDUALIOS ĮMONĖS „O“ SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2021 m. birželio 14 d. Nr. 4D-2021/2-246
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo individualios įmonės „O“ (toliau ir citatose vadinama – Pareiškėja; įmonė), kurios interesams atstovauja advokatė X (toliau vadinama – Pareiškėjos atstovė), skundą dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau ir citatose vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nepateikiant per teisės aktų nustatytą terminą atsakymo Pareiškėjai dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną).

2. Pareiškėjos atstovė skunde nurodo:

2.1. Pareiškėja 2020 m. rugpjūčio 3 d. pateikė Savivaldybės administracijai paraišką dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną) (toliau vadinama – Paraiška) ir visus dokumentus (reg. Nr. 29-291619).

Savivaldybės administracija 2020 m. rugsėjo 2 d. raštu Nr. 29-2-684 informavo Pareiškėją, kad Paraiška bus svarstoma Savivaldybės administracijos Eismo saugumo komisijoje (toliau ir citatose vadinama – Eismo saugumo komisija).

Pareiškėja „[...] 2020-09-02 el. laišku kreipėsi į [Savivaldybės administracijos] specialistę [...], kuriame atkreipė dėmesį, jog per 20 d. d. nebuvo gautas motyvuotas atsisakymas išduoti leidimą, todėl leidimas, Pareiškėjos nuomone, turėtų būti laikomas išduotu pagal Aprašo 14 p. [Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A-1282; toliau ir citatose vadinama – Aprašas]]. Atitinkamai, prašyta nurodyti rekvizitus ir sumą rinkliavai už leidimą sumokėti, arba, Savivaldybės administracijai laikant, kad leidimas neišduotas – patikslinti, Paraiškos perdavimo [...] Eismo saugumo komisijai teisinį pagrindą“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. Savivaldybės administracija „2020-09-03 [...] el. laišku nurodė, kad pagal Reklamos įstatymą išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis eismo saugumą reglamentuojančiais teisės aktais, o šiuo metu klausimus, susijusius su eismo saugumu, sprendžia Eismo saugumo komisija. [...] vadovaujantis Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis [...], Savivaldybės administracija turi teisę nukelti prašymo nagrinėjimo terminą, pradėdant jį skaičiuoti nuo dienos, kada bus gautas atsakymas iš [...] Eismo saugumo komisijos. Dėl Aprašo 14 p. taikymo (kaip galima numanyti, nes tiesiogiai šis klausimas nepakomentuotas, nepasisakyta dėl motyvuoto atsisakymo išduoti leidimą pateikimo, nenurodytas kitokių situacijos sprendimą apibrėžiantis reglamentavimas ir pan.), [Savivaldybės administracijos]

specialistė nurodė, kad apie Paraiškos persiuntimą Eismo saugumo komisijai Pareiškėja [...] esą buvo informuota telefonu“;

2.3. „2020-10-26, t. y. praėjus daugiau kaip 2,5 mėn. nuo Paraiškos pateikimo, neturėdama jokios informacijos apie Paraiškos nagrinėjimo eigą, Savivaldybės administracijai nepriimant nei sprendimo atmesti Paraišką, nei suteikiant duomenų įmokos už leidimą sumokėjimui, Pareiškėja raštu vėl kreipėsi į Savivaldybės administraciją [...]“.

Savivaldybės administracija 2020 m. lapkričio 10 d. raštu Nr. 29-2-1429 (pateiktas el. paštu) Pareiškėją informavo, kad Pareiškėja „[...] tarpiniu procedūriniu 2020-09-02 raštu Nr. 29-2-684 buvo informuota apie tai, kad Eismo saugumo komisijos išvados sudarys prielaidas priimti galutinį sprendimą – išduoti arba motyvuotai atsisakyti išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą, todėl Aprašo 14 punkto nuostata [...] Paraiškos atveju negali būti taikoma. Taip pat nurodyta, kad 2020-10-21 jau įvyko Eismo saugumo komisijos posėdis, kurio metu buvo svarstoma [...] Paraiška, todėl, gavus Eismo saugumo komisijos protokolo išrašą apie priimtą sprendimą, Pareiškėja bus informuota apie leidimo (ne)išdavimą“;

2.4. „[...] 2020-12-08 buvo gautas Savivaldybės administracijos sprendimas Nr. 29-2-1491 „Dėl leidimo lauko ekranui“, kuriuo nuspręsta, kad leidimas [...] nebus išduotas. Dokumente nurodoma, kad „Eismo saugumo komisijos posėdžio metu nuspręsta, jog draudžiama įrengti lauko ekranus prie sankryžų, kuriose įrengta lentelė su žalia rodykle; įrengta papildoma šviesoforo sekcija su žalia rodykle posūkiui į dešinę; įrengta ne šviesoforu reguliuojama pėsčiųjų perėja; nuo reklaminio ekrano pėsčiųjų perėja nutolusi mažiau kaip 150 metrų“. Eismo saugumo komisija nurodė, kad [...] reklaminis įrenginys planuojamas įrengti greta sankryžos su įrengta papildoma lentele su žalia rodykle, nors tokios lentelės sankryžoje faktiškai nėra, ir nuo norimo įrengti reklaminio ekrano pėsčiųjų perėja būtų nutolusi mažiau kaip 150 metrų. Kaip tokios išvados teisinis pagrindas nurodytas Reklamos įstatymo 12 str. 1 d. 1 p., kuriame nustatyta, kad draudžiama įrengti išorinę reklamą gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, kelti pavojų eismo dalyviams“;

2.5. „[...] Paraiška Savivaldybės administracijoje buvo gauta 2020-08-03. Taigi leidimas turėjo būti išduotas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateiktas [...] ne vėliau kaip 2020-08-31. [...]. Pirmasis dokumentas, susijęs su Paraiška, [...] gautas tik 2020-09-02, t. y. praėjus Apraše nurodytam 20 d. d. terminui, ir juo nebuvo nei atsisakyta išduoti leidimą, nei jis išduotas. Taigi akivaizdu, jog, [...] Administracijai Apraše įtvirtintu terminu nepateikus atsakymo, laikytina, kad leidimas Pareiškėjai yra išduotas, tačiau Savivaldybės administracija, nepateikdama jokios teisinės motyvacijos, neigė Aprašo 14 p. taikymo galimybę [...] ir nesudarė Pareiškėjai galimybės įvykdyti savo pareigą bei sumokėti reikiamą sumą už leidimo išdavimą (nepateikė prašomų duomenų įmokos sumokėjimui)“;

2.6. Eismo saugumo komisijos nuostatų, patvirtintų Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. A-1354 (toliau ir citatose vadinama – Nuostatai), 11 p. numatyta, kad „Komisijos posėdžiai šaukiami prireikus, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį“.

Savivaldybės administracijos Transporto ir eismo organizavimo skyriui „[...] Paraiška perduota 2020-08-13, tačiau artimiausias Eismo saugumo komisijos posėdis vyko tik 2020-10-21, t. y. pažeidžiant teisiniame reglamentavime numatytus terminus. Kita vertus, po to, kai klausimas buvo nagrinėtas Eismo saugumo komisijoje, praėjo dar daugiau kaip mėnuo, t. y. nuo 2020-10-21 iki 2020-12-08, kas yra jokiais argumentais nepateisinamas vilkinimas“;

2.7. „[...] sprendimas perduoti Paraiškos vertinimą Eismo saugumo komisijai apskritai kvestionuotinas, nes nėra aiškus to teisinis pagrindas. [...] nei Apraše, nei Eismo saugumo komisijos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose [...] nepavyko rasti nuostatų, kad Paraiškos atitikties vertinimą šiai normai turi atlikti Eismo saugumo komisija. [...]“;

2.8. Savivaldybės administracija „[...] remdamasi Eismo saugumo komisijos protokolu atmetė Paraišką, nurodydama, kad sankryžoje, kur norima įrengti ekraną, neva yra lentelė su nusukimo rodykle ir perėja yra arčiau nei 150 m. Pirma, bent jau 2020-12-17 duomenimis, lentelės su žalia nusukimo rodykle toje sankryžoje nebuvo. [...] iš esmės visi jau esami ekranai pažeidžia bent

vieną iš Eismo saugumo komisijos sukurtų reikalavimų, įskaitant ir tai, kad yra įrengti juodosiose dėmėse. Pavyzdžiui, net septyni ekranai, įskaitant du įrengtus 2020 m., yra gerokai arčiau nei 150 m atstumu nuo artimiausios pėsčiųjų perėjos [...].“

3. Pareiškėjos atstovė Seimo kontrolierės prašo:

„[...] ištirti skundą ir jame aprašytas situacijas ir imtis Jūsų kompetencijai priskirtų priemonių, įskaitant, bet neapsiribojant, siūlyti kolegialiai institucijai ar pareigūnui įstatymų nustatyta tvarka panaikinti, sustabdyti ar pakeisti įstatymams bei kitiems teisės aktams prieštaraujančius sprendimus ar siūlyti priimti sprendimus, kurie nepriimti dėl piktnaudžiavimo ar biurokratizmo [...]; siūlyti kolegialiai institucijai, įstaigos vadovui ar aukštesniajai pagal pavaldumą institucijai ir įstaigai skirti nusižengusiems pareigūnams tarnybines (drausmines) nuobaudas [...], siūlyti, kad įstatymų nustatyta tvarka būtų atlyginta turtinė ir neturtinė žala, kurią patyrė Pareiškėja dėl pareigūnų padarytų pažeidimų [...].“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierė, gavusi Pareiškėjos atstovės skundą, dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Savivaldybės administraciją ir Lietuvos administracinių ginčų komisiją.

5. Iš Savivaldybės administracijos pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

5.1. Savivaldybės administracija 2020 m. rugpjūčio 3 d. gavo Pareiškėjos Paraišką dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko stendą) adresu Jurbarko g. 8 (reg. Nr. 29-29-1619) (tikrasis sklypo, kuriame Pareiškėja pageidavo įrengti išorinę reklamą, adresas yra A. Kriščiukaičio g. 1).

„Prie Paraiškos buvo pridėtas sklypo, kuriame planuojama įrengti išorinės reklaminio įrenginį, savininkų sutikimas ir sutartis tarp savininko ir įmonės. Prie Paraiškos trūko reklaminio įrenginio įrengimo projekto. [...] Pareiškėjos Paraiška, pateikta per elektroninę paslaugų sistemą, automatiškai registruojama ir Pareiškėja informuojama nurodytu elektroniniu paštu. Klientų aptarnavimo ir informavimo skyriaus specialistas (toliau – registratorius), prieš nukreipdamas paraišką Licencijų, leidimų ir paslaugų skyriui, informavo Pareiškėją telefonu apie trūkstamus dokumentus, kuriuos Pareiškėja tą pačią dieną, t. y. 2020-08-03, atsiuntė el. paštu“;

5.2. pagal Aprašo 9.2 papunktį, „[...] užregistruota Paraiška ir dokumentai buvo perduoti Licencijų, leidimų ir paslaugų skyriui (toliau – Skyrius). Gavęs Paraišką, ją išnagrinėjęs ir sulaukęs Pareiškėjos skambučio pasiteirauti apie leidimo gavimo galimybes, Skyriaus specialistas informavo Pareiškėją, kad siekiant įvertinti, ar įrengus išorinę reklamą [...] nebus pažeistas Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintas draudimas reklamą įrengti, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, kelti pavojų eismo dalyviams, Paraiška greičiausiai bus teikiama nagrinėti [...] Eismo saugumo komisijai ir apie priimtą sprendimą Pareiškėja bus informuota papildomai“;

5.3. „Reklamos įstatymo 12 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad išorinė reklama *inter alia* turi būti įrengiama vadovaujantis eismo saugumą reglamentuojančiais teisės aktais. Pagal Kauno miesto išorinės reklamos specialųjį planą, patvirtintą Kauno miesto savivaldybės tarybos 2020-02-25 sprendimu Nr. T-62, draudžiama įrengti reklaminius įrenginius prie gatvės, jei jie gali pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį ir panašiai. Vadovaujantis šiomis nuostatomis, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2018 m. liepos 1 d. įsigaliojusioje naujoje Išorinės reklamos įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 4-670 „Dėl išorinės reklamos įrengimo taisyklių patvirtinimo“, redakcijoje neliko reikalavimo išorinės reklamos įrengimą arčiau kaip 30 metrų nuo gatvių bei arčiau kaip 150 metrų nuo kelio ne

gyvenvietėse suderinti su policijos pareigūnais vadovaujantis Kelių eismo sąlygų kontrolės tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos policijos generalinio komisaro 2005 m. spalio 24 d. įsakymu Nr. 5-V-671, siekiant įvertinti, ar įrengus išorinę reklamą A. Kriščiukaičio g. 1, Kaune, nebus pažeistas Reklamos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintas draudimas, Paraiška 2020-08-13 Skyriaus raštu Nr. 29-4-107 buvo persiūsta Transporto ir eismo organizavimo skyriui su prašymu minėtą Paraišką teikti svarstyti Eismo saugumo komisijai. Informacija apie Paraiškos persiuntimą Pareiškėjai buvo suteikta telefonu“;

5.4. Pagal Eismo saugumo komisijos Nuostatų 11 punktą, „[...] Eismo saugumo komisijos posėdžiai šaukiami prireikus, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį. Kadangi Eismo saugumo komisijos nariai yra ne vien tik Savivaldybės administracijos darbuotojai, todėl posėdžiai paprastai organizuojami atsižvelgiant į būtinų svarstyti klausimų kiekį ir aktualumą“;

„Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punktą savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas yra savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta) savivaldybių funkcija. Kadangi Eismo saugumo komisijos funkcijos yra susiję su prioritetinių miesto eismo saugumo gerinimo kryptių ir priemonių nustatymu, su savivaldybės administravimo subjektų veiklos, susijusios su Kauno miesto eismo saugumo programos vykdymu, koordinavimu, su savivaldybės administravimo subjektų, visuomeninių organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų veiklą eismo saugumo užtikrinimo srities koordinavimu, buvo priimtas sprendimas kreiptis į šią Eismo saugumo komisiją tam, kad Paraiška būtų įvertinta eismo saugumo požiūriu.“

„Pagal Nuostatų 15 punktą Eismo saugumo komisijos uždaviniai nustatyti prioritetines miesto eismo saugumo gerinimo kryptis ir priemones; koordinuoti Savivaldybės administravimo subjektų veiklą, susijusią su Kauno miesto eismo saugumo programos vykdymu; koordinuoti Savivaldybės administravimo subjektų, visuomeninių organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų veiklą eismo saugumo užtikrinimo srityje. Pagal 16.2. papunktį Eismo saugumo komisija analizuoja eismo būklę mieste ir teikia išvadas. Taigi, Eismo saugumo komisija pagal savo Nuostatus turėjo teisę Pareiškėjos Paraišką įvertinti eismo saugumo požiūriu.“

5.5. „Eismo saugumo komisija sprendimą nepritari Pareiškėjos Paraiškai priėmė įvertinusi Reklamos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintus kriterijus, t. y. ar įrengus reklamą įrenginys neužstos technines eismo reguliavimo priemones, nepablogins matomumo, neakins eismo dalyvių, nekels pavojaus eismo dalyviams.“

Eismo saugumo komisijos protokole konstatuota: „[...] 5 darbotvarkės punktu svarstyta „dėl reikalavimų įrenginėjant reklaminius ekranus“. Eismo saugumo komisijoje aptarta, kad 2019 m. padaugėjo juodųjų dėmių, kad „daug vairuotojų, kurie laukdami leidžiamo šviesoforo signalo naudojami mobiliaisiais telefonais, nestebi sankryžos, nepastebėjęs pasikeitusio šviesoforo signalo vairuotojas dažnai atlieka skubotus veiksmus, pavojingai greitėja, bando sankryžą pravažiuoti jau užgesus leidžiamam šviesoforo signalui“. Dėl to nutarta neleisti įrenginėti reklaminių ekranų, kai: sankryžoje įrengta lentelė su žalia rodykle; sankryžoje įrengta papildoma šviesoforo sekcija su žalia rodykle posūkiui į dešinę; sankryžoje įrengta pėsčiųjų perėja (ne šviesoforu reguliuojama); nuo reklaminio ekrano pėsčiųjų perėja nutolusi mažiau kaip 150 metrų; sankryžoje ir vietoje yra fiksuota juodoji dėmė.“ Eismo saugumo komisijos protokolo 6 punkte, „sprendžiant dėl Pareiškėjos prašymo leisti įrengti išorinę reklamą Jurbarko g. 8, Kaune, be jokios papildomos analizės ir vertinimo nutarta, kad, jei jau priimtas sprendimas dėl negalimumo ekranų įrengti esant 5 punkte minėtiems reikalavimams, tuomet Pareiškėjos prašymui nepritari.“

„Remiantis Eismo saugumo komisijos išvada, Pareiškėjos Paraiška neatitinka Reklamos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimų, nes sankryžose su papildoma šviesoforo sekcija į dešinę ir šviesoforu nereguliuojamose pėsčiųjų perėjose papildomi vaizdiniai sumažina vairuotojų atidumą, kas gali įtakoti eismo įvykių atsiradimą“;

5.6. „Pareiškėja tarpiniu procedūriniu 2020-09-02 raštu Nr. 29-2-684 buvo informuota apie tai, kad priklausomai nuo Eismo saugumo komisijos vertinimo bus priimtas galutinis sprendimas –

išduoti arba motyvuotai atsisakyti išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą A. Kriščiukaičio g. 1, Kaune. Todėl Aprašo 14 punkto nuostata, kad, jeigu per Aprašo 13 punkte nurodytą terminą neišduodamas leidimas ir nepateikiamas motyvuotas rašytinis atsisakymas išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas, ir už leidimo išdavimą rinkliava turi būti sumokėta Nuostatuose nustatyta tvarka, nagrinėjamos 2020-08-03 Paraiškos atveju negali būti taikoma.“

„Pareiškėja, gavus minėtą procedūrinį 2020-09-02 raštą, elektroniniu laišku pasitikslino, ar leidimas laikomas išduotu ar ne, jei taip – paprašė nurodyti, kiek ir kur sumokėti rinkliavą, jei ne – paprašė patikslinti Paraiškos perdavimo minėtai Eismo saugumo komisijai teisinį pagrindą. Atsakymas Pareiškėjai buvo išsiųstas tą pačią dieną elektroniniu paštu“;

5.7. „Šioje sankryžoje yra papildoma šviesoforo sekcija į dešinę ir šviesoforu nereguluojama pėsčiųjų perėja, todėl jeigu ryškus šviesos šaltinis atsiduria už pėsčiųjų perėjos, pėstysis yra sunkiai pastebimas ir tai kelia realų pavojų eismo dalyviams“;

5.8. „Pasibaigus kitų reklaminės veiklos subjektų turimų leidimų skleisti išorinę reklamą galiojimo terminams, nauji leidimai bus išduodami pagal prašymų padavimo metu galiojančių teisės aktų reikalavimus“;

5.9. „Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius 2021 m. vasario 26 d. sprendimu Nr. 21R1-62(AG1-8/10-2021) (toliau vadinama – 2021-02-26 Sprendimas) atmetė Pareiškėjos skundą dėl Savivaldybės administracijos 2020 m. gruodžio 18 d. rašto Nr. 29-2-1491, kuriuo buvo atsisakyta išduoti Pareiškėjai leidimą įrengti išorinę reklamą“ (toliau ir citatose vadinama – 2020-12-18 Sprendimas).

6. Iš Komisijos Kauno apygardos skyriaus pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

6.1. Pareiškėjos atstovė „[...] 2021 m. sausio 25 d. (reg. Nr. 20R1-59) pateikė patikslintą skundą, kuriuo prašė: 1) panaikinti Savivaldybės administracijos 2020-12-08 Sprendimą“;

6.2. Komisijos Kauno apygardos skyriaus 2021-02-26 Sprendimu Pareiškėjos patikslintą skundą atmetė kaip nepagrįstą, nurodydama:

„Byloje ginčas kilo dėl Savivaldybės administracijos 2020-12-08 Sprendimo, kuriuo atsisakyta išduoti leidimą įrengti lauko ekraną (reklamą), teisėtumo ir pagrįstumo.

[...].

Įvertinus skundžiamo 2020-12-08 Sprendimo turinį matyti, kad atsisakymas leisti įrengti reklamos ekraną visų pirma grindžiamas Eismo saugumo komisijos posėdžio, įvykusio 2020-10-21, metu priimtu protokoliniu sprendimu neleisti sankryžose įrenginėti reklaminių ekranų kai: sankryžoje įrengta lentelė su žalia rodykle; sankryžoje įrengta papildoma šviesoforo sekcija su žalia rodykle posūkiui į dešinę; sankryžoje įrengta pėsčiųjų perėja (ne šviesoforu reguliuojama); nuo reklaminio ekrano pėsčiųjų perėja nutolusi mažiau kaip 150 metrų; sankryžoje ir vietoje yra fiksuota juodoji dėmė (b. l. 121–124).

[...]. Komisija pažymi, kad sistemiškai vertinant Eismo saugumo komisijos 2020-10-21 protokole Nr. VI-3 nustatytus kriterijus, kuriems esant draudžiama įrengti reklamos ekraną, matyti, kad jų taikymas yra selektyvus, t. y. užtenka vieno kriterijaus taikymo, todėl net ir esant situacijai, kad A. Kriščiukaičio g. ir Jurbarko g. sankryžoje nėra šviesoforo su lentele, su žalia nusukimo rodykle, tai iš esmės niekaip negalėtų sąlygoti Savivaldybės administracijos 2020-12-08 Sprendimo nepagrįstumą, kadangi Pareiškėjos planuojamas įrengti reklamos ekranas neatitinka kito kriterijaus – nuo norimo įrengti reklaminio ekrano pėsčiųjų perėja būtų nutolusi mažiau kaip 150 metrų. [...]. Be to, [...] planuojamas įrengti reklamos ekranas neatitinka ir kito Eismo saugumo komisijos protokoliniu sprendimu nustatyto kriterijaus – sankryžoje įrengta pėsčiųjų perėja (ne šviesoforu reguliuojama). [...]. Komisija sprendžia, kad 2020-12-08 Sprendime bei Eismo saugumo komisijos 2020-10-21 protokole Nr. VI-3 yra nustatyti konkretūs skundžiamo sprendimo priėmimo faktiniai pagrindai. [...].

[...] Atsižvelgiant į tai, sprendina, kad 2020-12-08 Sprendime yra išdėstyti sprendimo atsisakyti išduoti Pareiškėjai leidimą reklamos ekranui įrengti faktiniai ir teisinis pagrindai. Iš 2020-12-08 Sprendimo turinio matyti, kad yra aiškūs jo priėmimo motyvai bei argumentai. Remiantis išdėstytu, Pareiškėjos reikalavimas panaikinti 2020-12-08 Sprendimą, atmestinas. [...].“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai

7.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

7.1.1. *2 straipsnis* – „1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai“;

7.1.2. *12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje.“

7.2. Administracinių bylų teisenos įstatymo:

3 straipsnis – „1. Administracinis teismas sprendžia viešojo administravimo srities ginčus.“

7.3. Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo:

7.3.1. *20 straipsnis* – „1. Administracinių ginčų komisija, išnagrinėjusi skundą (prašymą), priima vieną iš šių sprendimų: 1) atmesti skundą (prašymą) kaip nepagrįstą“;

7.3.2. *22 straipsnis* – „1. Bylos šalys, nesutinkančios su Lietuvos administracinių ginčų komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) ar komisijos pirmininko (komisijos pirmininko pavaduotojo teritoriniame padalinyje) paskirto kito administracinių ginčų komisijos nario arba su administracinių ginčų komisijos sprendimu, nurodytu šio įstatymo [...] 20 straipsnio 1, 2 ar 10 dalyje, turi teisę tą sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo apskusti apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

7.4. Vietos savivaldos įstatymo:

6 straipsnis – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: 39) leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.“

7.5. Reklamos įstatymo:

12 straipsnis – „1. Draudžiama įrengti išorinę reklamą: 1) keliuose, virš kelių, kelių juostose ir apsaugos zonose. Išorinę reklamą įrengti taip pat draudžiama gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, kelti pavojų eismo dalyviams. Draudžiama naudoti išorinę reklamą, imituojančią kelio ženklus ir (ar) naudojančią kelio ženklų simboliką; [...]. 4. Išorinės reklamos įrengimo taisyklės, kuriose nustatoma išorinės reklamos įrengimo reikalavimų ir reikalavimų, susijusių su leidimo išdavimu, atsisakymu išduoti leidimą, įspėjimu apie galimą leidimo galiojimo panaikinimą ir leidimo galiojimo panaikinimu, įgyvendinimo tvarka, tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) arba jos įgaliota institucija. [...]. 7. Leidimus išduoda [...] savivaldybės, kurios teritorijoje įrengiama išorinė reklama, vykdomoji institucija (toliau – leidimą išduodanti institucija), vadovaudamasi šiuo įstatymu ir Išorinės reklamos įrengimo taisyklėmis. [...]. 10. Leidimas išduodamas arba reklaminės veiklos subjektui pateikiamas rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų [...]. Jeigu per nurodytus terminus leidimą išduodanti institucija neišduoda leidimo ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas. 12. Leidimas neišduodamas, jeigu: [...]; 2) numatoma įrengti išorinė reklama neatitinka šiame straipsnyje nustatytų išorinės reklamos įrengimo reikalavimų.“

7.6. Teisėkūros pagrindų įstatymo:

3 straipsnis – „2. Teisėkūroje vadovaujamosi šiais principais: 7) sistemiškumo, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigaliotų kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.“

8. Kiti teisės aktai

8.1. Išorinės reklamos įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 4-670 „Dėl išorinės reklamos įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau vadinama ir – Taisyklės):

8.1.1. 4 punktas – „Išorinė reklama turi būti įrengiama vadovaujantis Reklamos įstatymo 12 straipsnio 1–5 dalyse nustatytais išorinės reklamos įrengimo reikalavimais“;

8.1.2. 19 punktas – „Leidimus, vadovaudamasi Reklamos įstatymu ir Taisyklėmis, išduoda [...] leidimą išduodanti institucija“;

8.1.3. 24 punktas – „Leidimą išduodanti institucija: 24.1. gavusi pareiškėjo paraišką išduoti leidimą ir kitus Taisyklių 21 ir 22 punktuose nurodytus dokumentus, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų gavimo paraiškoje nurodytu būdu išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą, kad paraiška gauta. Patvirtinime nurodoma: paraiškos registravimo numeris; terminas, per kurį turi būti išnagrinėta paraiška; informacija apie tai, kad jeigu per nurodytą terminą leidimas neišduodamas ir nepateikiamas motyvuotas rašytinis atsisakymas jį išduoti, laikoma, kad leidimas išduotas; galimos pareiškėjo teisių gynimo priemonės, kuriomis jis galėtų pasinaudoti, jeigu kiltų jo ir leidimą išduodančios institucijos ginčų“;

8.1.4. 25 punktas – „Pareiškėjui leidimas turi būti išduotas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateiktas Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje nustatytais terminais.“

8.2. Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-05-04 įsakymu Nr. A-1282 „Dėl leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau vadinama ir – Aprašas):

8.2.1. 13 punktas– „Pareiškėjui leidimas turi būti išduotas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateiktas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų reikiamų dokumentų leidimui išduoti gavimo dienos. [...]“;

8.2.2. 14 punktas – „Jeigu per Aprašo 13 punkte nurodytą terminą neišduodamas leidimas ir nepateikiamas motyvuotas rašytinis atsisakymas išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas, ir už leidimo išdavimą rinkliava turi būti sumokėta Nuostatuose nustatyta tvarka“;

8.3. Eismo saugumo komisijos nuostatų, patvirtintų Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. A-2175 (toliau vadinama – Eismo saugumo komisijos nuostatai):

8.3.1. 11 punktas – „Komisijos posėdžiai šaukiami prireikus, prireikus, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį“;

8.3.2. 15 punktas – „Komisijos uždaviniai yra: 15.1. nustatyti prioritetingas miesto eismo saugumo gerinimo kryptis ir priemones; 15.2. koordinuoti savivaldybės administravimo subjektų veiklą, susijusią su Kauno miesto eismo saugumo programos (toliau – Eismo saugumo programa) vykdymu; 15.3. koordinuoti savivaldybės administravimo subjektų, visuomeninių organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų veiklą eismo saugumo užtikrinimo srityje“;

8.3.3. 16 punktas – „Komisija atlieka šias funkcijas: 16.1. rengia Eismo saugumo programą, kurią tvirtina Savivaldybės administracijos direktorius; 16.2. analizuoja eismo būklę mieste ir teikia išvadas; 16.3. priima sprendimus dėl eismo organizavimo mieste; 16.4. derina eismo organizavimo ir kelio ženklų statymo schemas ir jų pakeitimus; 16.5. svarsto pateiktus miesto gyventojų, organizacijų, įmonių skundus, susijusius su saugaus eismo organizavimu mieste, ir priimtus sprendimus pateikia

Savivaldybės administracijos direktoriui; 16.6. teikia Savivaldybės administracijos direktoriui siūlymus dėl komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimo.“

8.4. Kauno miesto išorinės reklamos specialiojo plano, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės tarybos 2020-02-25 sprendimu Nr. T-62:

21 punktas – „Draudžiama įrengti reklaminius įrenginius: 21.11. automobilių keliuose ir jų apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų, jeigu jie gali užstoti technines eismo reguliavimo priemonės, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį, tuo keliant pavojų eismo dalyviams, taip pat draudžiama naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

9. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2019 m. balandžio 3 d. nutartyje (administracinė byla Nr. eA-213-438/2019) konstatavo:

„35. [...] Taisyklių 17 punkte nurodyta, kad pareiškėjui leidimas turi būti išduotas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateiktas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų dokumentų, kurių reikia leidimui išduoti, gavimo. [...]. Taisyklių 18 punkte nurodyta, jog jeigu per Taisyklių 17 punkte nurodytą terminą leidimus išduodanti institucija neišduoda leidimo ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas. [...].

38. Bylos duomenimis, be kita ko, nustatyta, kad Administracijoje pareiškėjo paraiška buvo gauta 2016 m. rugpjūčio 8 d., o atsakymas (ginčijamu Raštu) į pareiškėjo 2016 m. rugpjūčio 8 d. paraišką pateiktas tik 2016 m. spalio 7 d. – žymiai praleidus 20 darbo dienų terminą (t. y. po dviejų mėnesių). *Pirmosios instancijos teismas*, įvertinęs šias aplinkybes, *visiškai pagrįstai konstatavo*, kad *atsakovas pažeidė Taisyklių 17 punktą ir Aprašo 24 punktą*. [...] teisėjų kolegija pažymi, kad atitinkamas paraiškos įvertinimas ir trūkumų identifikavimas yra Administracijos tiesioginė veikla pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymą ir kitus teisės aktus, todėl adekvati, savalaikė pagalba ir informacijos teikimas asmeniui, trūkumų taisymo instituto taikymas užkerta galimybę kilti neaiškumams ir Reklamos įstatymo pažeidimams.

39. Taigi konstatuotina, kad *pirmosios instancijos teismas pagrįstai sprendė, jog pagal galiojančią ir taikytiną Taisyklių 17 punktą šiuo atveju leidimas pareiškėjui buvo išduotas dėl aplinkybės, kad per nurodytą terminą Administracija leidimo neišdavė ir nepateikė motyvuoto rašytinio atsisakymo jį išduoti*. Taigi šiuo atveju atsakomybė dėl išduoto leidimo reklamai atitikimo Reklamos įstatymui tenka atsakovui. [...].“

Tyrimo išvados

10. Prieš pateikiant išvadas atkreiptinas dėmesys į tai, kad Seimo kontrolieriai, kaip jau Pareiškėja (Pareiškėjos atstovė) buvo informuota Seimo kontrolierės 2020 m. kovo 2 d. raštu Nr. 4D-2021/2-246/3D-574 „Dėl Jūsų skundo“, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, *tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje* (pažymos 7.1.2 papunktis), tačiau Seimo kontrolieriams *nesuteikta teisė nagrinėti administravimo srities ginčus bei vertinti priimtų administracinių sprendimų teisėtumą ir pagrįstumą*.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad ginčas dėl Savivaldybės administracijos 2020-12-08 Sprendimo, kuriuo atsisakyta išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną) pagal Pareiškėjos Paraišką, teisėtumo ir pagrįstumo buvo nagrinėjamas Komisijos Kauno apygardos skyriuje (pažymos 6.1 punktas). Komisijos Kauno apygardos skyrius 2021-02-26 Sprendimu Pareiškėjos patikslintą skundą atmetė kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad: Savivaldybės administracijos Eismo saugumo komisijos 2020-10-21 protokole Nr. VI-3 buvo nustatyti konkretūs skundžiamo sprendimo priėmimo faktiniai pagrindai; 2020-12-08 Sprendime yra išdėstyti sprendimo atsisakyti išduoti Pareiškėjai

leidimą įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną) faktiniai ir teisinis pagrindai; 2020-12-08 Sprendimo turinys atskleidžia, kad yra aiškūs jo priėmimo motyvai bei argumentai (pažymos 6.2 punktas).

Vadovaujantis Ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu bei 22 straipsnio 1 dalimi, Komisijos (Komisijos pirmininko ir kt.) sprendimas atmesti skundą kaip nepagrįstą gali būti skundžiamas apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka (pažymos 7.3.1, 7.3.2 papunkčiai).

Atsižvelgiant į tai, kad Seimo kontrolieriams nesuteikta teisė nagrinėti administravimo srities ginčus bei vertinti priimtų administracinių sprendimų teisėtumą ir pagrįstumą, į tai, kad ginčas dėl Savivaldybės administracijos 2020-12-08 Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo buvo nagrinėjamas Komisijos Kauno apygardos skyriuje, į tai, kad Komisijos Kauno apygardos skyriaus 2021-02-26 Sprendimas gali (galėjo) būti skundžiamas teismui, Seimo kontrolierė šioje pažymoje nevertino Savivaldybės administracijos 2020-12-08 Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo, t. y. nevertino 2020-12-08 Sprendimo priėmimo faktinių ir teisinio pagrindų.

11. Atsižvelgiant į skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijos), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 7–8 punktuose, teismų praktiką (pažymos 10 punktas), susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) nepateikiant per teisės aktų nustatytą terminą atsakymo Pareiškėjai dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną), konstatuotina:

11.1. leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 39 punktu, yra viena iš savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų) savivaldybių funkcijų (pažymos 7.3 punktas). Reikalavimus išorinės reklamos įrengimui nustato Reklamos įstatymas, kurio 12 straipsnio 4 dalis reglamentuoja, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtinta Išorinės reklamos įrengimo taisyklės, kuriose nustatoma išorinės reklamos įrengimo reikalavimų ir reikalavimų, susijusių su leidimo išdavimu įgyvendinimo tvarka (pažymos 7.5 punktas). Skundo nagrinėjimo atveju taip pat aktualios Aprašo nuostatos (pažymos 8.2 punktas) bei Kauno miesto išorinės reklamos specialiojo plano, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės tarybos 2020-02-25 sprendimu Nr. T-62, nuostatos (pažymos 8.4 punktas);

11.2. vadovaujantis Reklamos įstatymo 12 straipsnio 7 dalies bei Taisyklių 19 punkto nuostatomis, leidimus išduoda savivaldybės, kurios teritorijoje įrengiama išorinė reklama, vykdomoji institucija (toliau – leidimą išduodanti institucija) (pažymos 7.4 punktas, 8.1.2 papunktis). Pagal Taisyklių 24.1 punktą, leidimą išduodanti institucija, gavusi pareiškėjo paraišką išduoti leidimą ir kitus dokumentus, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų gavimo paraiškoje nurodytu būdu išsiunčia pareiškėjui patvirtinimą (apie paraiškos gavimo faktą), kuriame, be kitos informacijos, nurodo: terminą, per kurį turi būti išnagrinėta paraiška; informaciją apie tai, kad, jeigu per nurodytą terminą leidimas neišduodamas ir nepateikiamas motyvuotas rašytinis atsisakymas jį išduoti, laikoma, kad leidimas išduotas; galimos pareiškėjo teisių gynimo priemonės, kuriomis jis galėtų pasinaudoti, jeigu kiltų jo ir leidimą išduodančios institucijos ginčų (pažymos 8.1.3 papunktis).

Savivaldybės administracijoje 2020-08-03 gauta ir užregistruota Pareiškėjos Paraiška bei visi dokumentai dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko stendą) išdavimo, kurie perduoti Licencijų, leidimų ir paslaugų skyriui (pažymos 5.1, 5.2 punktai).

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija skundo tyrimo metu nesuteikė (nors to buvo prašoma) Seimo kontrolieriui informacijos ir (arba) dokumentų (kopijos) įrodančių, kad Savivaldybės administracija per 5 darbo dienas nuo Paraiškos gavimo išsiuntė Pareiškėjai (Pareiškėjos atstovei) patvirtinimą dėl Paraiškos gavimo ir pateikė Taisyklių 24.1 punkte nurodytą informaciją, t. y. informavo: apie terminą, per kurį Paraiška turi būti išnagrinėta; apie tai, kad, jeigu per nurodytą terminą leidimas neišduodamas ir nepateikiamas motyvuotas rašytinis atsisakymas jį išduoti, laikoma, kad leidimas išduotas; apie galimas teisių gynimo priemonės (toliau vadinama – Informacija). Atsižvelgiant į tai, *darytina išvada*, kad Savivaldybės administracija Pareiškėjos

Paraiškos nagrinėjimo metu *nesivadovavo Taisyklių 24.1 punkto nuostatomis*, nes nepateikė Pareiškėjai (Pareiškėjos atstovei) patvirtinimo dėl Paraiškos gavimo bei Informacijos;

11.3. Reklamos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 1 punkte reglamentuojama, kad draudžiama įrengti išorinę reklamą gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, kelti pavojų eismo dalyviams (pažymos 7.5 punktas). Kauno miesto išorinės reklamos specialiojo plano 21.11 punkte numatyta, kad draudžiama įrengti reklaminius įrenginius gatvėse ir prie jų, jeigu jie gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį, tuo keliant pavojų eismo dalyviams, taip pat draudžiama naudoti reklamą, imituojančią kelio ženklus (pažymos 8.4 punktas). Eismo saugumo komisijos nuostatų 15 punktas nustato Eismo saugumo komisijos uždavinius, t. y. Eismo saugumo komisija nustato prioritetines miesto eismo saugumo gerinimo kryptis ir priemones; koordinuoja savivaldybės administravimo subjektų, visuomeninių organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų veiklą eismo saugumo užtikrinimo srityje (pažymos 8.3.2 papunktis).

Taigi, vadovaujantis pirmiau minėtomis teisės aktų nuostatomis, sprendžiant leidimo įrengti išorinę reklamą išdavimo / atsisakymo išduoti leidimą klausimą, svarbu įvertinti, ar planuojama įrengti išorinė reklama užtikrins saugų eismą, t. y. ar planuojama įrengti išorinė reklama neužstos gatvėse ir prie jų įrengtų techninių eismo reguliavimo priemonių, ar nepablogins matomumo, ar nekels pavojaus eismo dalyviams, todėl Savivaldybės administracija turi (turėjo) teisę kreiptis į Eismo saugumo komisiją dėl išvados (pritarimo), ar įrengus Pareiškėjos pageidaujamą įrengti išorinę lauko reklamą (lauko ekraną) bus užtikrintas saugus eismas, gavimo;

11.4. Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalis nustato, kad leidimas išduodamas arba reklaminės veiklos subjektui pateikiamas rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų. Jeigu per nurodytus terminus leidimą išduodanti institucija neišduoda leidimo ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas (pažymos 7.5 punktas). Pagal Taisyklių 25 punktą, leidimas turi būti išduotas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateiktas Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje nustatytais terminais (pažymos 8.1.4 papunktis). Aprašo 13, 14 punktai reglamentuoja, kad pareiškėjui leidimas turi būti išduotas arba rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti pateiktas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo visų reikiamų dokumentų leidimui išduoti gavimo dienos. Jeigu pateikti ne visi, nevisiškai ar neteisingai užpildyti dokumentai arba neteisingi duomenys, terminas skaičiuojamas nuo visų arba papildytų (patikslintų) dokumentų gavimo dienos. Jeigu per Aprašo 14 punkte nurodytą terminą neišduodamas leidimas ir nepateikiamas motyvuotas rašytinis atsisakymas išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas. Leidimas išduodamas tik sumokėjus rinkliavą Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka (pažymos 8.2.2, 8.2.3 papunkčiai).

Pareiškėjos Paraiška ir dokumentai dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną) Savivaldybės administracijoje gauti ir užregistruoti 2020-08-03 (pažymos 5.1 punktas), o Savivaldybės administracijos sprendimas (2020-12-08 Sprendimas) neišduoti leidimo dėl išorinės reklamos (lauko ekrano) įrengimo pagal Pareiškėjos Paraišką priimtas 2020-12-08 (pažymos 5.9 punktas), t. y. praėjus daugiau nei 4 mėnesiams nuo Pareiškėjos Paraiškos ir dokumentų gavimo Savivaldybės administracijoje. Atsižvelgiant į tai, *darytina išvada*, kad Savivaldybės administracija 2020-12-08 *Sprendimo priėmimo metu nesilaikė Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje, Taisyklių 25 punkte bei Aprašo 13 punkte nustatyto 20 darbo dienų termino*.

Pažymėtina, kad Savivaldybės administracijai per 20 darbo dienų neišdavus leidimo dėl išorinės reklamos išdavimo arba nepateikus motyvuoto atsisakymo, vadovaujantis Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalies bei Aprašo 14 punkto nuostatomis, reglamentuojančiomis, kad, jeigu per nurodytus terminus leidimą išduodanti institucija neišduoda leidimo ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas (sumokėjus rinkliavą savivaldybės tarybos nustatyta tvarka) (pažymos 7.5, 8.2.2 papunkčiai), turėjo būti laikoma (Pareiškėjai sumokėjus rinkliavą), kad leidimas įrengti išorinę reklamą yra išduotas.

Seimo kontrolierė nesutinka su Savivaldybės administracijos pateikta nuomone, jog Aprašo 14 punkto nuostata [kad, jeigu per Aprašo 13 punkte nurodytą terminą neišduodamas leidimas ir nepateikiamas motyvuotas rašytinis atsisakymas išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas (sumokėjus rinkliavą)] Pareiškėjos Paraiškos atveju negali būti taikoma, nes Pareiškėja tarpiniu procedūriniu 2020-09-02 raštu Nr. 29-2-684 buvo informuota apie tai, kad priklausomai nuo Eismo saugumo komisijos vertinimo bus priimtas galutinis sprendimas – išduoti arba motyvuotai atsisakyti išduoti leidimą įrengti išorinę reklamą (pažymos 5.6 punktas), nes Reklamos įstatymo, Aprašo nuostatos nenumato, jog leidimą išduodanti institucija turi teisę pratęsti Paraiškos nagrinėjimo terminą. Priešingai, pirmiau minėti teisės aktai nustato, kad, jeigu per nurodytą terminą leidimą išduodanti institucija neišduoda leidimo ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsisakymo išduoti leidimą, laikoma, kad leidimas išduotas (sumokėjus rinkliavą).

Pažymėtina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2019-04-03 nutartyje (administracinė byla Nr. eA-213-438/2019) taip pat yra pasisakęs, kad paraiškos dėl leidimo įrengti išorinę reklamą įvertinimas yra tiesioginė savivaldybės administracijos veikla pagal Vietos savivaldos įstatymą, kitus teisės aktus bei, kad savivaldybės administracijai neišdavus leidimo dėl išorinės reklamos įrengimo arba nepateikus motyvuoto atsisakymo, yra laikoma, kad *leidimas laikomas išduotu dėl aplinkybės, kad per nurodytą terminą savivaldybės administracija leidimo neišdavė ir nepateikė motyvuoto rašytinio atsisakymo jį išduoti bei, kad atsakomybė dėl išduoto leidimo reklamai atitikimo Reklamos įstatymui tenka atsakovui* (pažymos 9 punktas).

Seimo kontrolierė taip pat atkreipia Savivaldybės administracijos dėmesį į tai, Eismo saugumo komisijos posėdis vyko tik 2020-10-21, o Savivaldybės administracijos 2020-12-08 Sprendimas priimtas – tik 2020-12-08 (pažymos 2.6, 5.9 punktai), t. y. praėjus daugiau nei 30 darbo dienų nuo Saugaus eismo komisijos posėdžio, kuriame buvo svarstoma Pareiškėjos Paraiška, sušaukino, nors, vadovaujantis Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalimi, Taisyklių 25 punktu bei Aprašo 13 punktu, leidimas turėjo būti išduotas arba pateiktas rašytinis motyvuotas atsisakymas jį išduoti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo Pareiškėjos Paraiškos gavimo Savivaldybės administracijoje (pažymos 7.5 punktas, 8.1.4, 8.2.2 papunktis). Tokie Savivaldybės administracijos veiksmai vertintini kaip biurokratizmas (Seimo kontrolierių įstatymo 2 straipsnio 1 dalis; pažymos 7.1.1 papunktis);

11.5. Eismo saugumo komisijos nuostatų 11 punktas nustato, kad Eismo saugumo komisijos posėdžiai šaukiami prireikus, bet ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį (pažymos 8.3.1 papunktis).

Savivaldybės administracijos Leidimų ir licencijų skyrius Pareiškėjos Paraišką Savivaldybės administracijos Transporto ir eismo organizavimo skyriui su prašymu Paraišką teikti svarstyti Eismo saugumo komisijai perdavė 2020-08-13 raštu Nr. 29-4-107 (pažymos 5.3 punktas). Eismo saugumo komisijos posėdis įvyko 2020-10-21 (pažymos 2.6 punktas), t. y. Eismo saugumo komisijos posėdis sušauktas *nesilaikant Eismo saugumo komisijos nuostatų 11 punkte nustatyto 1 mėnesio termino*, nes Eismo saugumo komisijos posėdis įvyko praėjus daugiau nei dviem mėnesiams nuo Savivaldybės administracijos Leidimų ir licencijų skyrius 2020-08-13 rašto Nr. 29-4-107 pateikimo Savivaldybės administracijos Transporto ir eismo organizavimo skyriui.

12. Atsižvelgiant į tai, kad:

12.1. Savivaldybės administracija Pareiškėjos Paraiškos nagrinėjimo metu *nesivadovavo Taisyklių 24.1 punkto nuostatomis*, nes nepateikė Pareiškėjai (Pareiškėjos atstovei) patvirtinimo apie Paraiškos gavimą bei nesuteikė Informacijos (pažymos 11.2 punktas);

12.2. Savivaldybės administracija 2020-12-08 Sprendimo priėmimo metu *nesilaikė Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje, Taisyklių 25 punkte bei Aprašo 13 punkte nustatyto 20 darbo dienų termino* (pažymos 11.4 punktas);

12.3. Savivaldybės administracija 2020-12-08 Sprendimą priėmė praėjus daugiau nei 30 darbo dienų nuo Eismo saugumo komisijos posėdžio, kuriame buvo svarstoma Pareiškėjos Paraiška, sušaukimo (pažymos 11.4 punktas);

12.4. Eismo saugumo komisijos posėdis, kuriame buvo svarstoma Pareiškėjos Paraiška, buvo sušauktas *nesilaikant Eismo saugumo komisijos nuostatų 11 punkte nustatyto 1 mėnesio termino* (pažymos 11.5 punktas),

Pareiškėjos skundas dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nepateikiant per teisės aktų nustatytą terminą atsakymo Pareiškėjai dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną) pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

individualios įmonės „O“, kurios interesams atstovauja advokatė X, skundą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nepateikiant per teisės aktų nustatytą terminą atsakymo Pareiškėjai dėl leidimo įrengti išorinę reklamą (lauko ekraną) pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriui Viliui Šiliauskui rekomenduoja:

14.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnai Pareiškėjos Paraiškos nagrinėjimo metu nesivadovavo Išorinės reklamos įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 4-670 „Dėl išorinės reklamos įrengimo taisyklių patvirtinimo“, 24.1 punkto nuostatomis, t. y. nepateikė Pareiškėjai (Pareiškėjos atstovei) patvirtinimo apie Paraiškos gavimą bei Informacijos (pažymos 11.2, 12.1 punktai);

14.2. atkreipti dėmesį į tai, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnai Pareiškėjos Paraiškos nagrinėjimo metu nesilaikė Reklamos įstatymo 12 straipsnio 10 dalyje, Išorinės reklamos įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2013 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 4-670 „Dėl išorinės reklamos įrengimo taisyklių patvirtinimo“, 25 punkte bei Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-05-04 įsakymu Nr. A-1282 „Dėl leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 14 punkte nustatyto 20 darbo dienų termino, nes 2020-12-08 Sprendimas priimtas praėjus daugiau nei 4 mėnesiams nuo Pareiškėjos Paraiškos gavimo Kauno miesto savivaldybės administracijoje (pažymos 11.4, 12.2 punktai);

14.3. atkreipti dėmesį į tai, kad Kauno miesto savivaldybės administracija 2020-12-08 Sprendimą priėmė praėjus daugiau nei 30 darbo dienų nuo Eismo saugumo komisijos posėdžio, kuriame buvo svarstoma Pareiškėjos Paraiška, sušaukimo (pažymos 11.4, 12.3 punktai);

14.4. atkreipti dėmesį į tai, kad Kauno miesto savivaldybės administracijos Eismo saugumo komisijos posėdis, kuriame buvo svarstoma Pareiškėjos Paraiška, sušauktas *nesilaikant Eismo saugumo komisijos nuostatų*, patvirtintų Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. A-2175, *11 punkte nustatyto 1 mėnesio termino* (pažymos 11.5, 12.4 punktai);

14.5. imtis veiksmų, kad ateityje pareiškėjų paraiškos dėl leidimo įrengti išorinę reklamą būtų nagrinėjamos nepažeidžiant teisės aktų nuostatų bei juose nustatytų terminų;

14.6. informuoti, ar Kauno miesto savivaldybės administracija inicijavo Leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016-05-04 įsakymu Nr. A-1282 „Dėl leidimų įrengti išorinę reklamą išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimus įtvirtinant jame išorinės reklamos įrengimo reikalavimus, susijusius su eismo saugumo keliuose užtikrinimu, kaip Seimo kontrolierę yra informavusi Kauno miesto savivaldybės administracija (pažymos 5.4 punktas); jeigu ne, dėl kokių priežasčių, kuo vadovaujantis bei kada numatoma inicijuoti; jeigu taip, pateikti informaciją patvirtinančio dokumento kopiją.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė